

Силабус курсу БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма «Фіскальне адміністрування»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д.е.н., професор кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу **Луців Богдан Любомирович**

Контактна інформація

bluciv@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна «Банківський менеджмент» спрямована на формування у студентів системи теоретичних основ, методичних підходів і практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів управління в галузі банківської діяльності, зокрема знань з теорії та практики управління фінансовими потоками, активами і пасивами, прибутковістю та ризиками банківських установ, а також формування умінь використовувати й адаптовувати отримані знання до конкретних виробничих ситуацій. Дисципліна орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між механізмами ухвалення рішень в напрямі удосконалення систем та процесів акумулювання, розміщення коштів, встановлення і забезпечення оптимального рівня прибутковості, ліквідності та ризику в банках.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Основні засади банківського менеджменту	Розуміти сутність, цілі і провідні засади менеджменту в банківських установах. Знати механізми управління банківськими процесами. Уміти формувати здатність застосовувати методичний інструментарій управління фінансами в банку. Уміти здійснювати управління банківськими операціями	Тести, питання
2 / 1	2. Органи управління та організаційна структура банків	Уміти аналізувати ефективність побудови організаційної структури та виявляти в ній "вузькі місця". Знати особливості побудови організаційної структури банку. Знати методи реорганізації банківської діяльності. Уміти будувати організаційну структуру банку з чітким розподілом та закріпленням відповідних функцій і задач за окремими посадами.	Тести, питання
4 / 2	3. Система планування банківської діяльності	Розуміти основи організації планування в банку. Знати особливості, стратегічного, тактичного, оперативного планування в банку. Уміти розробляти комплексний стратегічний план діяльності банку. Уміти	Тести, питання

		обґрунтовувати основні економічні та фінансові параметри бізнес-плану. Знати механізм бюджетування.	
4 / 2	4. Управління капіталом у банківських установах	Здійснювати оцінювання капіталу банку та опанувати методами управління власним капіталом банку; аналізувати капіталізацію банку та обчислювати адекватність власного капіталу банку. Вміти обирати пріоритетні джерела збільшення капіталу банку.	Задачі, тести
4 / 2	5. Управління зобов'язаннями у банках	Розуміти особливості управління залученими і запозиченими коштами. Оперувати основними методами управління депозитними і недепозитними ресурсами банку. Вміти застосовувати цінні і нецінні методи управління залученими ресурсами. Обґрунтовувати вибір щодо методів управління зобов'язаннями банку та вирішувати завдання щодо оптимальної структури пасивів банку	Задачі, тести
4 / 2	6. Управління активами банків	Вміти аналізувати активи банку з точки зору їх дохідності, ліквідності та ризиковості. Оволодіти методами управління активами банку та сформувати ефективний портфель (кредитний, цінних паперів) банку. Здатність застосовувати системний підхід до управління кредитним портфелем та портфелем цінних паперів банку	Задачі, тести
4 / 2	7. Управління активами і пасивами в банківських установах	Знати особливості управління активами і пасивами банку. Опанування аналітичним інструментарієм управління активами і пасивами банку. Застосовувати стратегії та методи інтегрованого управління активами і пасивами банку. Сформувати та обґрунтувати стратегію управління прибутковістю та ризиками банку. Організувати процес управління фінансовими потоками банку.	Задачі
4 / 1	8. Управління банківськими ризиками	Виявляти основні види банківських ризиків та розробляти управлінські процедури щодо методів управління банківськими ризиками. Знати особливості управління фінансовими ризиками банку. Уміти застосовувати методи оцінки банківських ризиків.	Задачі, тести
4 / 1	9. Управління ліквідністю в банківських установах	Оволодіти методами та інструментами управління ліквідністю банку. Оцінювати потребу банку в ліквідних коштах та застосовувати різні стратегії управління ліквідністю банків. Уміти визначати ліквідну позицію банку. Розуміти взаємозв'язок між ліквідністю, банківськими ризиками і доходами банку.	Задачі, тести

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Банківський менеджмент: навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. 3-тє вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 170 с.
2. Бондарчук М. К., Паранчук С. В., Вівчар О. Й., Моторя К. В. Моделювання процесу управління фінансовою стійкістю комерційного банку. *Інтернаука*. Серія «Економічні науки». 2021. № 2. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-2-6938>.
3. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку: підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 512 с.

4. Електронний словник Національного банку України. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=32278664&cat_id=32278660
5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
6. Зверук Л. А., Дідковська Ю. С. Концептуальні основи організації системи ризик-менеджменту в банках. *Бізнес Інформ*. 2020. №9. С. 238–245. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2020&abstract=2020_9_0_238_245
7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні : затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. Дата оновлення 06.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
8. Коваль Я.С. Механізми державного регулювання антикризовим управлінням економічною безпекою банківських установ України: монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 200 с.
9. Ковальова О. М. Ідентифікація кваліфікуючих факторів впливу в контексті управління фінансовою стійкістю комерційного банку. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 212–221. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-212-221>
10. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: затв. Постановою Правління НБУ від 02.06.2009 р. № 315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Неізнана О.В., Григорук А.А., Литвин Л.М. Сучасні інструменти підтримки фінансової стійкості України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-62>
12. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: затв. Постановою Правління НБУ від 17.09.2015 р. № 615. Дата оновлення 01.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Примостка Л.О. Управління банківськими ризиками: підручник / Л. О. Примостка, І. В. Краснова, В. В. Лавренюк та ін. Київ : КНЕУ, 2018. 535 с.
14. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : затверджено постановою Правління Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351. Дата оновлення 05.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
15. Про затвердження Положення про організація системи управління ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Національного банку України; від 11.06.2018 № 64. Дата оновлення 24.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#Text>
16. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.3.1
17. Фінансова стабільність. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability>
18. 2022 Global Outlook for Banking and Financial Markets. URL: <https://www.ibm.com/downloads/cas/5DEMLZBL>
19. Banking and capital markets. URL: <https://www.pwchk.com/en/industries/financial-services/banking-and-capital-markets.html>
20. Basel Committee on Banking Supervision. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement. July 2013. Available at: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.htm>
21. Basel III: Finalising post-crisis reforms. December 2017. Available at: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>
22. BIS international banking statistics and global liquidity indicators at end-June 2022. URL: <https://www.bis.org/statistics/rppb2210.htm>
23. Corporate banking operations trends to look out for in 2022. URL: <https://the-cfo.io/2021/12/16/corporate-banking-operations-trends-to-look-out-for-in-2022/>
24. Customer Experience Management in Banking 2022. URL: <https://customergauge.com/blog/banking-customer-experience-management>
25. ECB sets deadlines for banks to deal with climate risks. 2022. URL: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ssm.pr221102~2f7070c567.en.html>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Банківський менеджмент» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Банківський менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5 %	15 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 1 задача – 20 балів; теоретичне питання – 20 балів (теми 1-9)	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)